

ספר בראשית

פרשת בראשית

ואם היה האמונה תקועה תמיד בלב כל בני האדם בה', והיה ה' מבטחו, בוודאי לא היה צריך לרפואות או לשום דבר, רק לְחֶסֶד אֵל. או על ידי תפלה, לעורר חסד אל יתברך עליו, להשיב את נפשו. או על ידי לימוד תורה הקדושה, כמו שנאמר (משלי ד, כב) 'וּלְכָל בְּשָׂרוֹ מִרְפָּא', אך מחמת חסרון אמונה ח"ו, צריכין לפעמים לרפואות או לשאר דברים. וזה שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים יט, ח) 'תֹּרַת ה' תְּמַיְמָה' - הוא בשלימות גמור, שאין בה שום דבר חסר, רק בתכלית השלימות, הדא ביה כולי ביה כנ"ל, ולכך 'מְשִׁיבַת נְפֶשׁ' - לכל אחד לפי מה שמאמין בו, אבל הכל היא על ידי התורה כנ"ל. וזה יש לפרש גם כן בפתחת התורה מרמות לזה במלת בראשית שהוא ראשי תיבות: בתורה יש א' - היא אלוקית, ר' - היא רפואות, ש' - היא שמות - והיא ש' בימין, וש' בשמאל - מורה על סגולות, ות' - מורה על תמימה - היינו מפני שהיא תמימה - לית בה שום דבר חסר, רק נקרא שלימות כל דבר, המחיה ברוחניות ובגשמיות, והבן.

עוד יש לומר, בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. יש לפרש דהנה 'אלהים' גימטריא 'הטבע', ו'ראשית' היינו 'חכמה', כמו שתרגם ירושלמי על 'בראשית' - 'בחוכמתא'. וזה יש לומר שמרמז הפסוק:

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. להבין פתיחת תורתנו הקדושה במלת 'בראשית'. דהנה דוד המלך ע"ה אמר (תהלים יט, ח), 'תֹּרַת ה' תְּמַיְמָה מְשִׁיבַת נְפֶשׁ', וצריך להבין שייכות זה שהיא תמימה ומשיבת נפש. והענין הוא כך; כי ידוע מה שכתוב בזה"ק (אחרי עג.), 'קודשא בריך הוא ואורייתא ונשמתיהון דישראל כולהו חד' - עד כאן. ויש להבין זה, כי חיות ישראל הוא כביכול מעצמות הקב"ה, כמו שכתוב (בראשית ב, ז) 'וַיִּפַח בְּאָפָיו נְשַׁמַּת חַיִּים', ואיתא 'כלום אדם נופח אלא מעצמותו', וזאת התורה הוא האדם, לכך יש בה רמ"ח מצות עשה ושס"ה מצות לא תעשה, כנגד אבריו וגידי של אדם, כמו שנאמר בפסוק (במדבר יט, יד) 'זֹאת הַתּוֹרָה אֲדָם וגו'', וזה מרמז שהתורה ממש הוא עצמות האדם, הרי קודשא בריך הוא ואורייתא וישראל כולהו חד. נמצא, כשצריך להשיב נפש מישראל, הן ברוחניות הן בגשמיות, אי אפשר להשיב כי אם בקודשא בריך הוא ובאורייתא, אשר משם אנו חיים. ומה שאנו רואים שלפעמים משיבים נפש חולה על ידי רפואות או שמות וקמיע או סגולות, על כרחך שהם ממש התורה, כי הכל נכלל בתורה, דהיינו אלוקות ורפואות וסגולות ושמות, ולית בה חסר כלום.

א. הקב"ה, התורה ונשמות ישראל, כאחד הם נחשבים.